

Labo klinische biologie

Beenmergpunctie

Alles wat je moet weten over
beenmergpunctie

In deze folder vind je informatie over beenmergpunctie of botbiopsie. Deze informatie vormt een aanvulling op het gesprek met jouw arts.

01 Wat is beenmerg?

Beenmerg is sponsachtig en rood en bevindt zich in het binnenste gedeelte van de botten (beenmergholte). Bij volwassenen zit het actieve beenmerg vooral in het bekken, het borstbeen, de ribben en de ruggenwervels. In het beenmerg zitten onder andere de stamcellen waar bloedplaatjes, rode bloedcellen en witte bloedcellen uit aangemaakt worden.

- **Bloedplaatjes** (trombocyten) zijn verantwoordelijk voor een deel van de bloedstolling.
- **Rode bloedcellen** (erythrocyten) zorgen voor het zuurstoftransport.
- **Witte bloedcellen** (leucocyten) zijn verantwoordelijk voor de afweer. Ze beschermen ons tegen infecties.

Bij bepaalde bloedziekten is het belangrijk om de aanmaak van de bloedcellen te bekijken. Zijn er afwijkingen in de opbouw en structuur van het beenmerg of zijn er afwijkende cellen? Is de behandeling van de bloedziekte succesvol? Dit kan men onderzoeken via een beenmergonderzoek.

02

Wat is een beenmergpunctie of botbiopsie?

Bij een **beenmergpunctie** prikt de arts met een holle naald de beenmergholte aan om een beenmergstaal te verkrijgen. Dit gebeurt in de heupkam (crista iliaca posterior superior). Soms wordt de voorkeur gegeven aan het borstbeen (sternum).

Bij een beenmergpunctie kunnen twee soorten materiaal worden afgenomen:

- **Beenmergaspiraats**: de arts voert de beenmergpunctie uit met een dunne holle naald en zuigt met een spuit de beenmergvloeistof (aspiraats) op. Dit ziet eruit als bloed. Enkele druppeltjes worden op verschillende glaasjes uitgestreken. 10 à 20 ml beenmergvloeistof wordt verdeeld over verschillende tubes voor verder onderzoek.
- **Botcilinder**: de arts prikt de beenmergholte aan met een dikkere holle naald. Hiermee wordt een botcilinder (ongeveer 3 mm diameter, 1 à 2 cm lang) weggenomen. Dit gebeurt met een draaiende (borende) beweging.

03

Hoe verloopt een beenmergpunctie?

Vorbereiding

Voor dit onderzoek moet je niet nuchter zijn: je mag dus vooraf eten en drinken. Meld vooraf aan de arts indien je antistollingsmedicatie gebruikt of allergisch of overgevoelig bent voor

Lidocaïne (plaatselijke verdoving zoals bij de tandarts) en pleisters.

Verloop van het onderzoek

De hele procedure duurt ongeveer 30 minuten en vindt plaats in het labo klinische biologie. Een verpleegkundige of laborante zal je tijdens de punctie begeleiden. Je kan steeds vragen stellen.

Vóór het aanprikken van de heupkam laat je jouw broek of rok over de heupen naar beneden zakken en ga je op jouw zij op de onderzoekstafel of het bed liggen. Je houdt jouw onderste been gestrekt en bovenste been opgetrokken. Blijf zo stil mogelijk liggen. Soms prikt de arts het borstbeen aan. Dan moet je het bovenlichaam ontbloten en op jouw rug liggen.

Na het ontsmetten spuit de arts een plaatselijke verdoving (Lidocaïne) in. De huid, het onderhuids weefsel en het botvlies worden hiermee verdoofd. Het bot en de beenmergholte zelf kunnen niet verdoofd worden. De arts schuift de holle naald na het doorprikken van de huid op tot aan de heupkam. Met een draaiende beweging wordt ze hierna in de beenmergholte vastgezet. De beenmergvloeistof wordt vervolgens opgezogen.

04 Nazorg

Na de punctie brengt de verpleegkundige een steriel verband aan op de insteekplaats en moet je gedurende 5 à 10 minuten op je rug blijven liggen om nabloeden te voorkomen.

Thuis kan je best nog enkele uren druk blijven zetten op de insteekplaats en ijs leggen om nabloeden te voorkomen. Je mag 2 dagen niet baden of zwemmen en geen zware dingen tillen. Je mag wel douchen.

05 Resultaten

Bij het volgend bezoek aan jouw behandelend arts worden de resultaten besproken. De meeste resultaten zullen tot 2 weken na de punctie binnen komen. Enkele meer gespecialiseerde onderzoeken van het beenmerg kunnen tot 4 weken in beslag nemen.

Ben je opgenomen in het ziekenhuis, dan vertelt jouw behandelend arts je de resultaten van zodra deze beschikbaar zijn.

06 Wat zijn mogelijke complicaties?

Wanneer de verdoving is uitgewerkt, kan er een lichte pijn optreden op de plaats van de punctie. Deze pijn is te vergelijken met de pijn van een bloeduitstorting. Dit is normaal en trekt na enkele dagen vanzelf weer weg. De kans op napijn is groter bij een botbiopsie dan bij een beenmerg-aspiraats.

In uitzonderlijke gevallen kunnen klachten optreden zoals toenemende zwelling, koorts, bloeding of heftige pijn.

Vragen?

Contacteer in eerste instantie je huisarts. Indien de huisarts je doorverwijst of niet bereikbaar is, kan je contact opnemen met:

labo klinische biologie
tel.: 011 69 92 50

dienst spoedgevallen
tel.: 011 69 93 33

Diestersteenweg 100 • 3800 Sint-Truiden

www.sint-trudo.be

Volg ons op